

NID SMS Arbetsgrupp, situationen i Finland

En översiktlig beskrivning av branschen i Finland

Järnvägsäkerhetsmyndigheten i Finland är Järnvägsverket, som började sitt jobb den 1 september 2006. Järnvägsverket uppgift är att sörja för den allmänna järnvägssäkerheten, de myndighetsuppgifter som föreskrivs för eller anvisas verket och det internationella samarbetet på området samt övervaka att säkerheten iakttas inom järnvägssystemet. Tunnelbanan och spårvagnar finns det bara i Helsingfors. Staden reglerar dem och svarar för säkerheten.

I Finland har vi ett järnvägsföretag (Oy VR Ab), som behöver säkerhetsintyg. Oy VR Ab är ett bolag, som är ägd av staten och tar hand om all persontrafik och godstrafik på statens bannät. (mera info: <http://www.vr.fi/heo/sve/index.html>)

Vi har också en banförvaltare, Banförvaltningscentralen (RHK), som är ansvarig för planering, byggande och underhåll av statens bannät. RHK ansvarar också för bannätets säkerhet, för fördelningen av bankapaciteten och för trafikstyrningen. RHK:s verksamhet finansieras till största delen genom anslag i statsbudgeten; det årliga anslaget har varit omkring 350 miljoner euro. Banförvaltningscentralen har omkring hundra anställda. RHK behöver säkerhetstillstånd men privata bolag, som åker på sin egen bana på sitt eget område behöver det inte. RHK svarar för säkerheten av sina underleverantörer. (mera info: http://www.rhk.fi/pa_svenska/)

Dessutom har vi 7 museitrafikoperatörer. De behöver trafikillstånd för att operera men de behöver inte säkerhetsintyg. Banhållningsrelaterad trafik behöver också trafikillstånd för att åka på bannätet. Vi har ansökningar av tre sådana bolag.

Beskrivning av Finlands regelverk

Säkerhetsdirektivet är implementerad med Järnvägslagen (555/2006), som trädde i kraft den 1 september 2006 (<http://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2006/20060555>). Olyckor och incidenter är undersökt av den independenta Centralen för undersökning av olyckor (OTK). De bestämmer sig själv, vilka olyckor de undersöker. OTK är en myndighet under justitieministeriet.

På grund av Järnvägslagen är givna tre förordningar:

Statrådets förordning om järnvägssystemets säkerhet och driftskompatibilitet (750/2006, <http://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2006/20060750>)

Statrådets förordning om järnvägstrafikens tågplaneringsperiod och ansökan om bankapacitet (751/2006, <http://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2006/20060751>)

Kommunikationsministeriets förordning om banavgiftens grunddel (756/2006, <http://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2006/20060756>)

Behörighetsvillkoren (kompabilitet och hälsotillstånd) av personalen som sköter trafiksäkerhetsuppgifter finns i lagen om trafiksäkerhetsuppgifterna i järnvägssystemet (1167/2004, <http://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2004/20041167>). Lagen blev uppdaterad efter det nya Järnvägslagen trädde i kraft. Uppdateringen heter Lag om ändring av lagen om trafiksäkerhetsuppgifterna i järnvägssystemet (556/2006, <http://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2006/20060556>).

Regeringspropositionen om det nya banlagen är färdig (finns bara på finska). Banlagen ska träda i kraft ännu i år.

Järnvägsverket är den enda myndigheten vid järnvägsbranschen, som kan ge föreskrifter. Banförvaltningscentralen kan skriva instruktioner gällande t.ex. bantekniken. Järnvägsverkets föreskrifter finns i framtiden på Järnvägsverkets nätsida (<http://www.rautatievirasto.fi/fi/etusivu>) och på Finlex myndighetssidor (<http://www.finlex.fi/sv/viranomaiset/normi/499001/>). Nu finns i Finlex bara några föreskrifter, t.ex. Hälsotillståndskrav för personal som i Järnvägssystem sköter trafiksäkerhetsuppgifter och Teknisk specifikation för driftskompatibilitet avseende delsystemet "Trafikstyrning och signalering" i det transeuropeiska järnvägssystemet för konventionella tåg. De gamla föreskrifterna var skrivna av Banförvaltningscentralen och är i kraft tills nya föreskrifter är skrivna av Järnvägsverket. En del av de gamla föreskrifterna ska bli Banförvaltningscentralens råd.

Tillståndprocessen

Enligt den nya Järnvägslagen gäller de säkerhetsintyg, som beviljats med stöd av den gamla lagen, som sådana till den 1 maj 2007. Järnvägsverket har inne en säkerhetsintygsansökning, säkerhetstillståndansökning av Banförvaltningscentralen, 5 trafikstillståndansökningar av museitrafikoperatörer och 3 trafikstillståndansökningar av banhållningsrelaterad trafik. Råd om ansökningarnas struktur och innehåll samt ansökningsblanketter finns på Järnvägsverkets nätsida.

Ansökningar är detaljgranskat i Järnvägsverket av 5 experter. Det finns inte någon formal process för detta. Banförvaltningscentralens säkerhetsstyrningssystem ska auditeras av en extern expert för nästan alla experter i Järnvägsverket jobbade tidigare i Banförvaltningscentralen och några av dem var medlemmar i arbetsgruppen som förberedde säkerhetsstyrningssystemet. Banförvaltningscentralens säkerhetsstyrningssystem ska vara ofullbordat i början av maj. Det ska auditeras under nästa år.

För trafikstillståndet behövs ingen formal säkerhetsstyrningssystem men de måste ha i principen de samma elementer skrivna upp i deras ansökning.

Säkerhetsintyg ska antagligen se ut som ERA har rekommenderat. Blanketten finns på ERA nätsidan:

http://www.era.europa.eu/public/Safety/documents/Safety_images/our%20products/sc/2006-01-13%20ERA%20Executive%20Director%20-%20recommendation%20on%20harmonised%20formats.pdf

Alla säkerhetsintyg, säkerhetstillstånd och trafiktillstånd ska troligen ha några villkor.

